

بررسی رابطه مولفه های آنتروپونیک صوت در فضاهای شهری با حس مکان و نقش آن در تبیین الگوهای ساختار ذهنی شهروندان (نمونه مورد مطالعه: بازار سنتی کرمان)

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۱/۲۱

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۲/۲۷

کد مقاله: ۸۳۶۴۲

حسین خسروی^۱، علی حسنی آشورزاده^{۲*}

چکیده

انسان معاصر در جهانی زندگی می کند که محیط صوتی آن در تفاوت اساسی با روزگار گذشته است. صداهای موجود در شهرهای معاصر ایران و جهان از نظر شدت و کیفیت با صداهای موجود در شهرهای پیش از صنعتی شدن بسیار متفاوت است. مطالعات نشان داده که منظر صوتی می تواند تأثیر قابل توجهی بر کیفیات محیطی داشته باشد؛ بر این اساس در این پژوهش سعی شده از طریق تلفیقی از روش های عینی و ذهنی به بررسی تأثیر مؤلفه های شنیداری فضاهای شهری بر حس مکان پرداخته شود. در این راستا نقشه های شناختی مردم از طریق ترسیم های کروی و لکه گذاری بر روی نقشه محدوده مورد مطالعه، جمع آوری و ساختار موجود در آن در نظام های کالبدی، حسی و ادراکی استخراج شد. از طرف دیگر با استفاده از روش پیمایش صدا (اندازه گیری کوتاه مدت صوت و تحلیل گرافیکی نقشه های صوتی) منظر صوتی محدوده بررسی و نقشه میزان شدت صوت تولید گردید. در نهایت هم پیوندی فضایی بین ارزش های شنیداری، و تحلیل های عینی در سیستم اطلاعات جغرافیایی، نشان دهنده رابطه خطی مثبت میان حس مکان و منظر صوتی ($Correlation=0.45933$) بود. بر این اساس می توان نتیجه گیری کرد که میزان شدت صوت تأثیری مستقیم بر ساختار نقشه های شناختی داشته و تبیین کننده مناسبی برای کیفیت حس مکان است.

واژگان کلیدی: شدت صوت، حس مکان، منظر ذهنی، بازار کرمان.

۱- عضو هیئت علمی، استادیار گروه طراحی شهری، پردیس فارابی، دانشگاه هنر، تهران، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، پردیس فارابی، دانشگاه هنر، تهران، ایران (a.ashourzadeh@student.art.ac.ir)